

Bilag II.

I sin Skrivelse af 19. Maj 1904 har det høje Ministerium bl. a. begæret det kirkelige Udvalgs Udtalelser angaaende Begravelsers Foretagelse paa Kirkegaardene, enten ved andre Trossamfunds Præster eller som rent borgerlige Begravelser. Foranlediget heraf har Udvalget behandlet denne Sag og den 31. f. M. enstemmigt vedtaget det hoslagte „Forslag om forskellige Forhold vedrørende Begravelser“.

Ved til det høje Ministerium at fremsende dette Forslag skal jeg ledsage det med følgende Bemærkninger:

Ifølge de nu gældende Bestemmelser om Begravelser paa Folkekirkens Kirkegaarde uden Medvirken af Folkekirkens eller noget andet Trossamfunds Præster (borgerlige Begravelser), er det ved disse kun tilladt, at der bedes et Fadervor ved Graven og afsynges visse Salmer (se Kirkeritualet Kap. IX, kgl. Anordn. 22. Januar 1897 § 4, Lov 13. Februar 1903 § 3); nogen Tale maa ikke holdes, og anden Højtidelighed maa ikke finde Sted paa Kirkegaarden.

Udvalget har ment, at denne Ordning ikke bør fastholdes. Folkekirkens Kirkegaarde ere bestemte til at optage enhver, som dør her i Landet, og det synes da lidet stemmende med Trosfrihedens Princip og med almindelig borgerlig Retfærdighed at udelukke passende Højtideligheder paa Kirkegaardene, navnlig Taler ved Graven, for deres Vedkommende, ved hvis Begravelse Præster ikke medvirke. Ved at henvise Afholdelsen af Taler og anden Højtidelighed til Hjemmene eller Forsamlingshuse eller overhovedet til en Plads udenfor Kirkegaarden, gør man ikke lige Ret og Skel.

Det har staaet klart for Udvalget, at det ikke kunde findes tilfredsstillende at udskille visse Dele af Folkekirkens Kirkegaarde til Foretagelse af borgerlige Begravelser, idet man derved vilde for den almindelige Opfattelse give disse Mærket af Begravelser af en ringere Art, ligesom man vilde kunne udelukke den paagældende fra Jordfæstelse i Familiegravstedet.

Derimod kom i Udvalget den Tanke til Orde, at den fulde Frihed ved borgerlige Begravelser vilde udkræve en Omdannelse af Folkekirkens Kirkegaarde til borgerlige Begravelsespladser. Men det erkendtes, at en saadan Omdannelse dog ikke for Tiden kunde anses for retfærdiggjort ved det over Landet som Helhed taget saa ringe Antal af Begæringer om borgerlig Begravelse. I den store Befolkning Landet over vilde et saadant Skridt møde megen Modstand og savne Forstaaelse. Og paa den anden Side vil det sikkert fra det Mindretals Side, som ønsker borgerlig Begravelse, netop i Erkendelsen af, at her kun er Tale om et Mindretal overfor et stort Flertal, blive anerkendt som ret selvfølgelig og ikke føles som et trykkende Baand, at der paa Folkekirkens Kirkegaarde maa tages et vist Hensyn til disse. Udvalget har derfor ment, at en forsvarlig og tilfredsstillende Ordning i det Hele kan og maa opnaas ved, at der uden nogen Inddeling eller Omdannelse af Folkekirkens Kirkegaarde gives al ønskelig Frihed til at foretage borgerlige Begravelser paa disse med lagttagelse af visse Hensyn til Folkekirken. Dog har man anset det for rigtigt, at der tillige aabnes Adgang til Anlæg af borgerlige Begravelsespladser paa den Maade, som nærmere er angivet i Forslagets § 7, 1ste Stykke.

Under Overvejelserne angaaende Udvidelse af Adgangen til og Friheden ved borgerlige Begravelser kom Udvalget til den Anskuelse, at der i Forbindelse hermed ogsaa burde gives visse Bestemmelser om Begravelser under Medvirken af Folkekirkens Præster, sigtende til at bortfjerne de Forhold, der hos Medlemmer af Folkekirken have fremkaldt en Tilbøjelighed til at vælge borgerlig Begravelse. Disse Bestemmelser findes i Forslagets § 1. Det foreslaas her, at den fungerende Præst skal kunne tillade Lægmand, der høre til Folkekirken, at tale i Kirken eller i Begravelseskapellet eller ved Graven, en Bestemmelse der vil imødekomme et længe i vide Kredse næret naturligt Ønske. Dernæst foreslaas det, i Erkendelse af, at en vis Uvilje overfor folke-